

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. LXXXVIII. Paries quando, & ex quibus præsumatur proprius vel communis. Et quando est communis, utrùm pro diviso, vel pro indiviso. Utrùm in muro communi vicinus aperire possit fenestram ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

presumpt. 134. n. 3. & nominatim de religioso Gracian. discept. forens. c. 11. §. n. 18.

9 Neque obstat si dicatur, quod testatrix dederat facultatem huic legatario alienandi dicta mobilia in priori legato designata; quo casu non vultus fructus, sed proprietates relicta censetur. *Casil. de usufruct. cap. 30. n. 49. Gracian. discept. c. 2. §. 16. n. 7. 8. & 9. ubi reprobatur Gabriel contrarium tenentem.*

10 Quia Respondetur negando quod testatrix alienandi licentiam concefferit: dum enim illam concedere voluit in aliis diuersis legatis, dedit legatario facultatem de illis disponendi ad libitum, abique eo quod teneatur ad aliquam restitutionem, quouis & quocumque tempore: sed in legato de quo agitur nihil tale dixit; imò potius omnino restitutionem fieri voluit ipsi hæredi, vel substitutis; quomodo legatarius exemerit à præstatione cautionis: quæ verba satis ostendunt, non fuisse datam alienandi licentiam in hoc legato, sed solum vultus fructum fuisse relictum: ut post Ruyn. *consil. 165. n. 1. lib. 3. notauit Menoch. dicta presumpt. 134. n. 16.*

11 Nec ex eo quod testatrix dictis mobilibus existentibus in statu, & in potestate legatarii tempore obitus ipsius, mandauerit illa restitui in statu in quo reperiuntur; aliquid inferri potest, ex quo alienandi facultas illi data fuerit. Nam inter restituere in statu in quo reperiuntur, & non restituere, datur medium; nempe restituere æstimationem illorum, vel restituere alia mobilia eiusdem valoris, seu etiam restituere alia vasa argentea, quæ forsan per legatarium fuissent confecta, & in aliorum locum subrogata: iuxta tradita per Peregr. *consil. 35. numero 8. lib. 3.*

12 ¶ ubi dicit bona subrogata in locum alienatorum,

13 venire in restitutionem fideicommissi. Sicut datur medium inter federe, & ambulare, nempe stare: Item datur medium inter noctem, & diem; nempe aurora, vel crepusculum; & ideo hoc casu non valet argumentum à contrario sensu; veluti si quis diceret, non est dies; ergo est nox: vel Titius non sedet: ergo ambulat. Similiter inter hæredis institutionem, & exheredationem, datur medium; nempe præteritio: propterea non valet illa consequentia, Titius non est hæres institutus; ergo est exheredatus: ergo eadem ratione non valet consequentia; testatrix in casum non alienationis voluit mobilia restitui in statu in quo reperiuntur: ergo in casum alienationis voluit non restitui. ¶ Quia ut dictum est, datur medium, nempe restitutio æstimationis mobilium consumptorum: & hanc solutionem bene explicat Mantica *de coniect. lib. 4. tit. 3. n. 37. & 38. in additione.*

15 Præterea argumentum à contrario sensu nunquam sumitur ad correctionem alterius partis testamenti; cum testator non videatur se voluisse incontinenti corrigere. Mantica *de coniect. lib. 3. tit. 18. num. 14. &*

16 *lib. 12. tit. 1. num. 3. ¶* Cum ergo testatrix expressè solum vultus fructum reliquerit, ut iam dictum est, non potest ex sequenti clausula inferri argumentum à contrario sensu ad derogationem claræ voluntatis in testamento expressæ: Burat. *decis. 863. num. 14. 15. & 16.*

17 Denique non obstat quod hæres præmortuus fuerit legatario, & sic videatur non esse locum transmissioni; cum testatrix respectum habuerit ad personam hæredis, non ad ius hereditarium; dum dixit, restitutionem legati fieri à hereditate apud nomen.

18 Quia non obstantibus illis verbis legatum temporale vultus fructus deuenire debet ad illos, ad quos deuoluitur hereditas. Cephal. *consil. 158. n. 29. Siqui Tom. I. Pars I I.*

dem persona hæredis hoc casu demonstratiuè tantum appolita censetur. Mantica *decis. 19. n. 4. ¶* Cum par sit ratio, & par affectio erga hæredem nominatum, & eius liberos. Fufar. *de substit. quæst. 343. n. 16. ¶* Idque iure consolidationis, propter temporalitatem legati. Cephal. *dict. consil. 158. n. 57. versio. nec obstat.* Bellon. *de iur. accresc. cap. 7. q. 19. n. 138. Ludouil. decis. 398. n. 8. & 9. Marius Medices decis. 4. n. 14. 18. & segg. & fusè Bellon. de iur. accresc. dict. c. 7. q. 19. in primo, & 2. casu.*

CAPVT LXXXVIII.

Paries quando & ex quibus præsumatur proprius, vel communis: Et quando est communis, vtrum pro diuiso, vel pro indiuiso. Vtrum in muro communi vicinus aperire possit fenestram respicientem in domum alienam: & è conuerso, vtrum possit quis altius eleuare, vel ædificare obsecrando fenestras vicini. Quando, & quibus concurrentibus quis possit ædificare super muro communi, illumque altius attollere inuito & renuente vicino.

S V M M A R I V M.

- 1 Paries præsumitur communis, si adsint signa communis: proprius verò, si adsint signa proprietatis.
- 2 Qui plura habet signa dominij, dicitur dominus muri: si verò plura sint signa communis, paries dicitur communis.
- 3 Proprietatis muri signum est, habere fenestram ex parte sua penetrantem totam muri spissitudinem.
- 4 Latrina intra muri crassitiem sine muro contra posita, indicant proprietatem muri.
- 5 Tigna immixta per totam spissitudinem, & scala immixta muro, signa sunt proprietatis.
- 6 Fenestella totum murum non penetrans, non arguit dominium parietis.
- 7 Murus continuatus sub eadem forma, si mens sit ex una parte, præsumitur etiam mens per totam extensionem continuatam.
- 8 Qui est dominus partis muri, præsumitur dominus totius: & qui est in possessione partis, manutenendus est in toto muro.
- 9 Paries fornicatus muro vicini innexus, proprietatè arguit muri.
- 10 Imò potius præsumitur innexus iure seruitutis.
- 11 Aquarium quod clandestinè fieri potuit, non probat proprietatem parietis.
- 12 Paries in duas domos, in dubio communis præsumitur.
- 13 In dubio communio parietis præsumitur pro diuiso: & quid sit esse communem pro diuiso, vel pro indiuiso.
- 14 Paries non dicitur communis pro diuiso, quando unus ex vicinis perforat, & eo vitium ultra medietatem.
- 15 Quando murus est communis pro diuiso, quilibet ex vicinis potest illum aperire usque ad medietatem à latere suo.
- 16 Si murus sit communis pro indiuiso, non potest fieri in eo fenestra inuito vicino.

R 3 Ills

198 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

- 17 Ille cuius murus proprius est, potest in eo fenestram aperire super aream vicini.
- 18 Fallit si fiat ad emulationem: & quando ita fieri dicatur.
- 19 Vicinus non potest petere obturari fenestras à vicino factas in suo muro proprio.
- 20 Si murus sit communis, potest edificari obturando lumina vicini, nisi id fiat ad emulationem.
- 21 Edificans super muro communi, tenetur soluere medietatem expensarum factarum in constructione muri.
- 22 In re communi melior est conditio prohibentis, quando quis non utitur ad usum destinatum.
- 23 Si paries sit destinatus ad edificandum, potest altius tolli invito socio.
- 24 Quomodo probetur murum esse destinatum ad edificandum.
- 25 In dubio non presumitur adificium fieri ad emulationem.
- 26 In muro communi pro indiviso, non potest edificari, si per tale adificium obscuretur fenestra domus vicini.
- 27 Ampliatur ut procedat etiam si is qui vult edificare, paratus esset soluere medietatem pretij muri.
- 28 Ex quibus colligatur, parietem non esse destinatum ad altius eleuandum.
- 29 Tectum parieti superimpositum, ostendit illum non esse destinatum ad altius eleuandum; secus est, si tectum sit parieti tantum cohaerens.
- 30 Quilibet potest in solo proprio edificare, etiam cum incommodo vicini, nisi constituta sit seruitus altius non eleuandi.
- 31 Ampliatur hoc procedere, quamvis per tale adificium claudatur fenestra vicini, nisi constituta fuerit seruitus altius non tollendi.
- 32 Relicto spatio duorum pedum iuxta vicini domum edificari potest.
- 33 Duo pedes an mensurandi sint à pariete, vel à loco ubi cadit stillicidium.
- 34 Quando paries est communis pro diuiso, vicinus potest illum proprium facere soluendo medietatem pretij constructionis.
- 35 Intelligit, dummodò murus possit ferre onus super impositum: nam si debilitaretur, edificans cogi potest ad subleuandum pondus.
- 36 Quando murus est communis pro indiviso, non potest altius tolli in praedictum vicini, cuius lumina obscurantur.
- 37 Quando murus est limitatus per cornicem, vel coronam, vel per tectum superimpositum, non potest super eo edificari.
- 38 Lapides proiectitij destinati ad colligandum novum murum, ostendunt illum posse incrassari, non autem attingi.

INter duos vicinos inuicem magna cum animi contentione litigantes, de quatuor dubitatum fuit. Primò vtrum murus intermedius esset communis, an verò proprius actoris. Secundò, vtrum esset communis pro diuiso, vel indiviso. Tertio, vtrum actor in illo muro, posset facere fenestram respicientem super aream vicini. Quarto, vtrum casu quo actor posset aperire fenestram in illo muro, reus posset contra talem murum edificare, & sic fenestram illam obturare.

Ad primum caput Responsum fuit, regulam gene-

ralem esse; quod si extent signa communionis, paries praesumitur communis: si verò extent signa proprietatis, praesumitur proprius: ita concludunt vnanimiter DD. & inter ceteros Menoch, lib. 6. praesumpt. 7. numer. 2. Mascard. de probat. conclus. 1144. aliàs 1143. num. 1.

Et qui plura habet signa dominij, ille dicitur dominus muri, si adint signa hinc inde: sicut è contra, praesumitur communis, quando plura adint signa communionis. Theaur. decis. 219. num. 4.

Proprietatis signa pro actore multa proponebantur: & primò, quia ipse habebat fenestram in superiori parte domus, penetrantem totum murum ex parte suae domus, quod est signum proprietatis: recte Cepol. de seruit. urban. praedior. cap. 40. numer. 3. versic. item per fenestras. & consil. 35. numer. 6. cum pluribus allegatis per Menoch, lib. 6. dicta praesumpt. 73. num. 10. Theaur. dicta decis. 219. numer. primo. Tusch. liter. M. conclus. 432. num. 5. Gratian. discept. cap. 273. num. 1.

Secundò ex parte dicti actoris aderant latrinae, tam 4 in superiori, quam inferiori parte parietis constructae, etiam intra muri crassitiam, absque aliquo muro contraposto, vulgò contremur: quod indicat proprietatem muri; quia si murus non fuisset proprius, non potuisset actor in eo facere sedem, seu fenestram latrinarum, multoque minus foueam ipsarum, per quam murus debilis redditur ob continuum humorem & fetorem: ut declarat Bertrand. consil. 5. volum. 4. Menoch, loco citato, numero 13. Idemque probatur ex tignis immixtis per totam spissitudinem parietis, & scalis eidem muro innixis, ex traditis per Cepol. dicto cap. 40. & alios Doctores supra citatos.

Non tamen potest fieri fundamentum in quadam 6 fenestella, seu paruo foramine in pariete relicto, totum murum non penetrante. Quia potuit fieri clandestinè, ignorante vicino. Menoch. consil. 1137. n. 4. & dicta praesumpt. 73. num. 12. in fine, Tusch. dicta conclus. 432. num. 6. liter. M.

Aderat tamen aliud signum notorium proprietatis, ex eo quod cum murus ille contineatur ex veraque parte ultra aream rei, & eodem tempore, ac ex eadem materia constructus appareat; & in aliis partibus eiusdem muri adint portae fenestrae actoris totum murum perforantes, aliisque indubitatae proprietatis indicia; rectè ex eo inferitur ad dominium residui muri, ne vna & eadem res diuerso iure censetur. Menoch. dicta praesumpt. 73. numer. 19. Gratian. 8 discept. 163. n. 2. & qui est in possessione ceriae partitis muri, mediantibus portis, fenestris, & similibus: debet in possessione totius manuteneri, cum sit vnicus murus. Gratian. discept. 425. num. 38. Postius de manuten. obseruat. 73. numer. 70. & sine dubio actor intentans possessorium, fundatus erat in illo indicio, stantibus praedictis.

Ad secundum quaesitum Responsum fuit, illud esse 9 superfluum; cum ex praedictis sufficienter appareat de iure actoris non solum in possessorio, sed etiam in petitorio: nam reus duo tantum signa proprietatis proponebat, eaque valde debilia; videlicet parietem fornicatum, muro actoris innixum: quod fieri non potest regulariter, nisi iure dominij, vel seruitutis. Theaur. iun. lib. 2. quaest. forens. 89. & Imò potius 10 iure seruitutis: ideo non probat communionem muri, cum contraria sine habere aliquid iure seruitutis, & iure dominij. Theaur. decis. 219. num. 5. & decis. 23. num. 5.

Proponebatur etiam, adesse in muro rei aquarium, 11 quod construi potuit clandestinè; cum non poterit videri

videri ab actore dum construebatur, nec dum reus ipso vivebatur: & sic eadem militat ratio quam supra de fenestella adduximus.

12 Vtrum, posito quod murus esset communis, qualis regulariter præsumitur quilibet paries inter duas domos ædificatus, nisi constet de contrario per legitimas probationes, vel præsumptiones, l. arbor, ff. commun. dividund. Honded. consil. 80. n. 19. volum. 2.

13 Tamen si in genere illum constet esse communem, in dubio præsumendum est communem potius esse pro diviso, id est, ut quilibet usque ad medietatem parietis à latere propriæ domus existentem dominium prætereundum possit, quam pro indiviso, id est, ut quilibet ex duobus vicinis, in solidum super toto muro, & qualibet eius parte, totaque illius spissitudine proprietatem obtineat. Gabriel dicto consil. 149. n. 3. volum. 1. post Corneum consil. 90. volum. 2.

14 Sed in facti serie proposita potius dicendus est paries communis pro indiviso, quam pro diviso: nunquam enim dicitur paries communis pro diviso, quando unus ex vicinis perforat & penetrat totum murum, & eo utitur ultra medietatem à latere suo existentem. Gabriel dicto consil. 439. num. 1. Honded. dicto consil. 80. num. 29. volum. 1.

15 Ad tertium dubium Respondetur, quod si murus esset communis pro diviso, quilibet ex vicinis posset facere fenestram, quatenus protenditur medietas spissitudinis parietis à lateræ suæ domus. Cepol. c. 62. num. 4. vers. secus si esset pro diviso. Theaur. decis. 41. num. 21.

16 Si verò murus esset communis pro indiviso, non posset in eo fieri fenestra invito vicino: ex Surd. consil. 387. per totum, Theaur. decis. 41. maxime num. 35. Menoch. dicto consil. 1237. num. 1. 4. Burlat. consil. 111. num. 3. Paris. consil. 63. num. 3. volum. 1. Quia in re communi melior est conditio prohibentis. Cyriac. controvers. 460. num. 1. & seqq. & 28. n. 16. Felix. de societ. cap. 27. num. 26. & cap. 28. num. 24.

17 Sed si murus proprius sit actoris, licitum illi est fenestram aperire super aream vicini, ex communi DD. sententia, in l. altius, Cod. de servit. & aqua. Cepol. de servit. tit. de fenestris, tit. 62. num. 1. & decidit Rota revocando decisionem Burat. 631. ut notat Rubens in singularib. ex decisionibus Rota Romana, fol. 518. Additio ad Burat. dicta decis. 631. num. 28. Additio ad Afflicum decis. 225. n. 1. Carpan. ad statuta Mediol. c. 333. num. 11.

18 Quod verum est, nisi vicinus volens fenestram aperire, id faciat ad æmulationem, videlicet quando ipse nullam aut modicam percipit utilitatem: veluti dum aliunde lumen habere potest: si enim commodum ex tali fenestra aperta percipiat, tunc cessat æmulatio. Honded. dicto consil. 80. n. 34. & 35. vol. 1. Laurent. de Pinu consil. 164. n. 3. Bertrand. consil. 333. per totum, volum. 3. part. 1. ubi dat formam articulandi super æmulationem.

19 Ad ultimum quæsitum Respondetur, quod si murus est proprius actoris, non potest reus petere ut illius fenestras obturentur. Surd. consil. 126. num. 1. & sequentibus: & si verò murus sit communis, licet fenestras vicino obturare ædificando, nisi id fiat ad æmulationem: Honded. loc. citat. Cavalcan. p. 2. decis. 9. de contract. num. 14. Riminald. lun. consil. 443. per totum. Tusch. litera E, conclus. 37. per tot. Burlat. consil. 111. num. 1. volum. 1. Paris. consil. 63. num. 1. & sequentibus. volum. 1. Tenebitur tamen ædificans super muro communi, solvere medietatem expensarum fabricæ dicti muri. Cost. de ratione rata, q. 50. num. 1.

Et licet in re communi melior sit conditio prohibentis; tamen hoc intelligitur quando quis non vult uti re communi ad usum destinatum: & ideo si paries sit destinatus ad ædificandum, licitum est illum altius tollere, invito socio. Theaur. dicta decis. 23. num. 1. & decis. 41. num. 1. qui etiam numero 24. ostendit, quomodo probetur murum esse destinatum ad ædificandum, & quis hoc probare teneatur: intelligendo tamen semper, ut ædificium fiat sine æmulatione. Mascard. conclus. 920. & In dubio tamen non præsumitur æmulatio. Gail. observat. 69. num. 17. lib. 2. Gratian. discept. 745. num. 37. & 40. & decis. 752. num. 92.

Sed quaeritur utrum in pariete communi pro indiviso, locus possit ædificare invito socio, cui parietis elevatio potest esse damnosa; veluti si per talem elevationem obxurentur fenestras domus vicini? Respondetur, non posse: Menoch. dicto consil. 1237. à num. 20. usque ad 26. & num. 32. vers. præterea admissio, & num. 41. vers. & admissio citra veri præjudicium. Vbi & dicit hoc intelligendum esse, etiamsi vicinus veller soluere pretium partis muri: & num. 45. vers. nec potest. Cyriac. controvers. 460. n. 10. & controvers. 28. num. 16. 17. 18. & 31. Corneus consil. 78. in fine, volum. 1.

Quod maxime procedit si agatur de pariete, qui non est destinatus ad altius elevandum; veluti si sit paries coronatus, aut alia similia adint signa; vel si tectum sit super illo pariete impositum. Corn. d. consil. 28. num. 1. vers. in casu autem nostro, volum. 4. Theaur. decis. 41. num. 24. vers. vel si tectum, habet. Menoch. dicto consil. 1237. num. 27.

Neque obstat decisio Duran. 450. num. 5. & 6. Quia loquitur de tecto coherente muro communi, nos autem loquimur de tecto superimposito ipsi muro; nam tectum coherens non impedit quin murus sit destinatus ad elevandum, secus quando tectum est ipsi muro superimpositum.

Cæterum pro intellectu materiæ diversi casus sunt considerandi. Primus est, quando quis vult ædificare in solo, & fundo proprio; & hoc casu licitum est cuilibet ad suam utilitatem ædificare, dummodo hoc non faciat ad æmulationem vicini; quamvis ex eo in consequentiam vicinus aliquod damnum patiatur, per text. in l. altius, Cod. de servit. & aqua: Duran. dict. decis. 450. numero primo, & ubi dicit hoc habere locum quamvis per tale ædificium claudatur fenestra vicini, nisi constituta fuerit servitus altius non tollendi: & Et generale est, ut quilibet possit relicto duorum pedum spatio, juxta vicini domum ædificare: ex leg. finali, ff. finium regund. & Qui duo pedes mensurandi sunt à loco ubi cadit stillicidium: juxta tradita per Cepol. de servit. urban. pradior. cap. 28. in 8. quæst. quamvis dictos duos pedes à pariete mensurandos esse, & non à loco ubi cadit stillicidium, dixerit Dominus Ludovicus Bellus consil. 100. num. 2.

Secundus casus est, quando quis vult ædificare in muro qui communis est pro diviso: & hoc casu vicinus totum parietem sibi communem facere potest, mediante solutione pretii illius partis superioris muri adhuc non communis; nempe supra tectum. Theaur. decis. 41. num. 7. vers. sed huic, & decis. 219. sub num. 5. vers. istis sic in facto. Cost. de rat. quæst. 50. num. 1. & sequentibus. Quod & intelligendum est, dummodo murus sit talis, qui possit onus ædificii superimpositi sustinere: nam si paries communis ob ædificium supra factum debilitaretur, pos-

set cogi edificans ad sublevandum pondus : ut dicit Rebuff. *conf.* 156. *num.* 3.

36 Tertius casus est, quando agitur de muro communi pro indiviso, & tunc elevari non potest in præjudicium vicini, cujus lumina obscurantur, ut superius ex Cyriaco, & aliis ostensum fuit. Et hanc magis esse receptam Doctorum sententiam probat Menoch. *confil.* 1237. *n.* 48. ubi ita iudicium testatur : & *num.* 49. ubi reprobat Iasonem contrarium sententiam *confil.* 98. *lib.* 1. contra quem dicit consuluisset Riminaldum seniores.

37 Et quando murus est limitatus per tectum superimpositum (non dico coherens) vel per cornicem, vel coronam; certum est superificari non posse, ut ex Thesaurio, Corneo & Menochio supra ostensum fuit.

Et ex his explicantur jura & Doctores volentes super muro communi posse edificari invito socio : quia intelliguntur in pariete communi pro indiviso, non autem in eo qui communis est pro indiviso.

38 Non obstat prædictis, quod in muro, de cujus elevatione tractabatur, adessent lapides projectitii, qui videntur destinati ad colligandum novum murum. Quia lapides illi arguunt posse murum incrassari, non autem attolli; cum respiciant partem lateralem, non superiorem. Handed. *confil.* 80. *num.* 3. *versic.* præerea, *volum.* 1. & de eadem laterali edificatione, loquitur Corneus *confil.* 90. *num.* 14. *versic.* & ita tenendum, *volum.* 2.

CAPVT LXXXIX.

In primogenituris utrū frater secundogenitus, mortuo fratre primogenito, succedat exclusis filiis masculis fratris primogeniti. Quid si instituens primogeniturā vocavit masculos primogenitos, & illorum descendentes. Vtrum, & ex quibus testator habuerit respectum potius ad prærogativam ætatis, quam primogenituræ. Quid dicendum, si testator vocaverit proximiores, vel superstitēs.

SVMMARIVM.

- 1 In magna controversia successionis in primogenitura inter patrum & nepotem, prævaluit hodie pro nepote contra patrum sententia.
- 2 Nepos admittitur excluso patre in omnibus dispositionibus testamentariis : & ita iudicatur in Rota, & in pluribus aliis supremis Tribunalibus.
- 3 Primogenitus statim ubi natus est, acquisivit ius primogenituræ, & in eius persona ius est formatum, tam pro ipso, quam pro omnibus eius descendentes.
- 4 In primogenituris quatuor consideranda sunt, nempe linea, gradus, sexus & ætas.
- 5 Gradus sunt in linea, & linea ex gradibus causatur : scala vero ex diversis gradibus componitur.
- 6 Gradus non considerantur nisi inter eos, qui sunt eiusdem lineæ.
- 7 Quando aliquis superest ex linea primogenitorum,

omnes alii ex linea secundogenitorum excluduntur.

- 8 Quæstio inter patrum & nepotem fuit aliàs decisa in favorem nepotis in hac civitate Avenionensi per Regem Robertum, cum assistentia duorum Cardinalium.
- 9 Si testator primos filios masculos vocaverit, & eorum descendentes in infinitum; nepotes absque difficultate patris preferendi sunt.
- 10 Vocato minore natu, si testator ulterius processerit, & vocaverit filios & descendentes illius, sublatu minore natu, eius liberi ceteris sunt preferendi.
- 11 Quando tota linea est vocata, quando aliquis superest ex ipsa, non fit transitus ad aliam lineam.
- 12 Quando testator habuit respectum ad solam ætatis prærogativam, patris preferendus est nepoti; cum sit ætate maior.
- 13 Representatio cessat, quando testator ad solam ætatis prærogativam respexit; quia ætas representari non potest.
- 14 In primogenitura non attenditur ætatis prærogativa; secus est in majoratu.
- 15 Ordo designatus in primogenitura per illa verba, proximiores antiquioribus præferendo, intelligendus est inter primogenitos eiusdem lineæ, quales non sunt patris & nepos.
- 16 Tunc dicitur habitus fuisse respectus ad solam ætatis prærogativam, quando testator simpliciter vocaverit maiorem natu ex aliquo genere, & habitâ consideratione certi gradus, & lineæ, veluti primogenitorum.
- 17 Quando majoratus institutus est respectu certa lineæ filii maioris; tunc solus primogenitus cuiuslibet gradus illius lineæ admittendus est ad primogenituram.
- 18 Dicitio superstitēs non nocet filiis primogeniti, quia intelligenda est respectu descendens ex primogenito, & inter ipsos, quando durat linea primogeniti.
- 19 Dicitio proximiores, non nocet nepotibus in primogenitura : quia nepos proximior est eo modo quo pater ipsius; cum in eius locum subiret non solum per representationem, sed etiam ex proprio capite.
- 20 In quæstione inter patrum & nepotem, in dubio iudicandum est pro possessore.
- 21 Amplius ut hoc multo magis procedat, si possessio fuerit acquisita factu, vel renunciatione patris.

Primogenitus admissus fuerat ex dispositione testatoris ad fideicommissum; cum duos masculos suscepisset, primogenitus huius primogeniti mortuus est, relicto masculino filio suo, necnon patruo, qui erat filius primi primogeniti.

Dubitatum fuit, utrū mortuo filio primogeniti admittendus esset eius frater; an verò filius, idemque dicti fratris nepos.

Pro filio seu nepote adversus patrum Respondi. Ratio est, quia licet admodum controversa sit quæstio prærogativæ nepotis erga patrum, in fideicommissariis successionibus : & plurimi DD. pro patruo, alii verò pro nepote secundum casus contingentiam consulerint, aut deciderint. † Prævaluit tamen opinio pro nepote contra patrum; & in supremis tribunalibus magis communiter admissa fuit, & hodie recipitur in primogenituris Gallicis, Hispanicis, Italicis, & ubique gentium : & pro hac sententia tantum